

CHAPTER «PEDAGOGICAL SCIENCES»

METHODOLOGICAL TRAINING OF PRE-SERVICE ENGLISH TEACHERS FOR INTERACTIVE LEARNING USING DIGITAL PLATFORMS

МЕТОДИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДО ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ

Liudmyla Lysenko¹

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-562-4-26>

Abstract. The study highlights the theoretical and methodological foundations of organizing interactive English language teaching using digital resources in the professional training of future teachers. *The subject* of the study is the didactic components of foreign language education in the context of digital transformation: the structure of English language teaching content, methodological principles and functionalities of modern online platforms. *The relevance of the topic* is due to the need to ensure that language education meets the new challenges of the information society, to master the methods of teaching English, to increase the effectiveness of forming the foreign language communicative competence of higher education students, and to promote the integration of modern digital technologies into the educational process in accordance with the Strategy for the Development of Higher Education of Ukraine for 2022–2032.

The purpose of the study is to analyze the possibilities of interactive English language teaching using digital platforms, to study their potential

¹ Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Germanic Languages, Foreign Literature and Teaching Methodology, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5732-6317>

for implementing a communicative approach and to develop methodological recommendations for their use in the professional activities of future teachers.

The methodological basis of the study is based on the provisions of the competency-based, communicative, activity-based, and interactive approaches. This work uses theoretical methods (analysis, synthesis, generalization), empirical study of the practice of using digital educational tools, pedagogical modeling of interactive learning situations and analysis of regulatory documents (State Standard, Professional Teacher Standard, Educational and Professional Program for English Language Teachers).

The study proves that interactive teaching of English using digital technologies contributes to the effective formation of language knowledge, skills and abilities, supports the development of intercultural competence, language autonomy and motivates students to learn. A multicomponent structure of English language teaching content is presented and its adaptation to the digital format is substantiated. The functionality of modern educational platforms is analyzed in detail, their potential in the formation of key language competencies is revealed. Particular attention is paid to the use of artificial intelligence-based tools, in particular Grammarly for Education, in the context of academic writing and digital ethics.

The article concludes that digital resources are effective means of implementing methodological principles of teaching English and creating an innovative educational environment. *Prospects for further research are the development* of author's digital courses, studying the potential of generative and language models of AI for teaching English and forming sustainable digital competence of teachers.

1. Вступ

Сучасні тенденції розвитку освіти зумовлюють необхідність інтеграції інноваційних методів у навчання англійської мови, яка є мовою міжнародного спілкування. У підготовці майбутніх учителів англійської мови особливого значення набуває впровадження інтерактивних технологій, які підвищують рівень засвоєння знань, розвивають мовленнєву компетентність і пізнавальну активність студентів. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі сприяє адаптації освітнього середовища до потреб сучасної молоді,

забезпечує доступ до актуальних матеріалів і цифрових ресурсів для формування комунікативних навичок.

Однією з операційних цілей Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки є підготовка випускників до життя та діяльності в мультикультурному середовищі. Для досягнення цієї мети передбачено стимулювання вивчення англійської мови, а також підвищення вимог до рівня її володіння. Це сприятиме розвитку міжкультурної комунікації та інтеграції українських фахівців у глобальний освітній і професійний простір [12].

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю підготовки майбутніх учителів, здатних ефективно застосовувати цифрові технології у майбутній професійній діяльності. Відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти і вітчизняних стратегій навчання англійської мови, інтерактивні цифрові технології розвивають міжкультурну свідомість, ключові компетентності, навички співпраці в багатонаціональних колективах [11; 14; 15].

В освітньо-професійній програмі «Середня освіта (Українська мова і література та англійська мова і зарубіжна література)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за галуззю знань «А Освіта» та спеціальністю «А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)» сформульовано низку особливих вимог, які ми врахували під час навчання англійської мови [9]:

– *мету програми*: формування особистості та комплексна підготовка конкурентоспроможних вчителів української мови і літератури та англійської мови і зарубіжної літератури, із високим рівнем професійної компетентності, інтелектуальної активності, соціальної відповідальності, здатних жити й творити в інформаційному суспільстві, глобальному світовому середовищі, бути громадянином Європи і світу та одночасно відданим патріотом української держави, речником національних інтересів, спроможних працювати на рівні сучасних освітньо-виховних технологій в умовах інтеграції в загальноєвропейське співтовариство, які володіють професійно вагомими рисами особистості вчителя, уміють розв'язувати типові професійні завдання щодо організації та здійснення освітнього процесу з української мови і літератури, а також англійської мови і зарубіжної літератури;

– *зміст загальних компетентностей випускника (ЗК17)*: здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології з дотриманням етично-правових норм в умовах євроінтеграційних процесів;

– *викладання та навчання*: освітній процес побудований на основі студентоцентрованого, практико-орієнтованого, діяльнісного, компетентнісного та міждисциплінарного підходів. Викладання передбачає проведення лекцій, семінарських, практичних та тренінгових занять, самостійну роботу, групове та індивідуальне консультування, індивідуальний супровід науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій [9].

Пошук шляхів і засобів професійної підготовки майбутніх учителів англійської мови потрібно спрямувати насамперед на широке впровадження в освітній процес інформаційно-комунікаційних технологій для застосування інноваційних методів, інтерактивних технологій навчання англійської мови в закладах загальної середньої освіти. *Новизна* дослідження полягає в комплексному підході до аналізу можливостей інтерактивного навчання англійської мови з використанням цифрових ресурсів, систематизації функціоналу освітніх платформ та розробленні методичних орієнтирів для їхнього впровадження в освітній процес.

Мета дослідження – проаналізувати можливості інтерактивного навчання англійської мови з використанням цифрових ресурсів, розробити методичні рекомендації щодо їхнього ефективного застосування у професійній діяльності майбутніх учителів англійської мови.

Для досягнення поставленої мети визначено такі науково-дослідницькі *завдання*: 1) проаналізувати сучасні тенденції цифровізації освіти у методиці навчання англійської мови; 2) схарактеризувати ключові принципи інтерактивного навчання в контексті іншомовної освіти; 3) дослідити функціональні можливості цифрових платформ у навчанні англійської мови; визначити методичні особливості ефективної інтеграції цифрових ресурсів у професійну підготовку майбутніх учителів англійської мови.

Методологічну основу дослідження становлять положення компетентнісного, діяльнісного, інтерактивного та комунікативного підходів, а також принципи студентозорієнтованого навчання. Застосовано методи теоретичного аналізу наукових джерел, синтезу, узагальнення,

моделювання освітніх ситуацій, емпіричне вивчення практики використання цифрових платформ.

2. Зміст інтерактивного навчання в методиці англійської мови

Підвищення якості навчання є основним принципом розвитку освітніх систем. У центрі уваги країн-учасниць дослідження Міжнародної програми з оцінювання освітніх досягнень учнів (англ. Programme for International Student Assessment, PISA) перебуває вплив якісного навчання на покращення освітніх результатів здобувачів освіти. Як наслідок, важливого значення набуває стандарт вчителя як документ, який регулює його професійну діяльність [1; 6].

Професійний стандарт вчителя закладу загальної середньої освіти визначає чіткі вимоги до компетентностей, необхідних для ефективної педагогічної діяльності. Вчитель англійської мови має володіти глибокими предметними знаннями, зокрема функціональними особливостями іноземної мови для розвитку комунікативної компетентності учнів. Однією з ключових компетентностей є здатність забезпечувати навчання англійської мови та здійснювати професійне спілкування нею. Стандарт підкреслює важливість розвитку мовно-комунікативних навичок через активну взаємодію між учасниками освітнього процесу. Особливу увагу приділено цифровій грамотності вчителя, зокрема використанню електронних освітніх ресурсів і створенню безпечного цифрового середовища [11].

Вчитель англійської мови має застосовувати сучасні цифрові технології для організації інтерактивного навчання. До таких технологій належать онлайн-платформи, мобільні застосунки, відеосервіси, віртуальні дошки, інтерактивні тести та гейміфіковані ресурси. Стандарт передбачає здатність добирати ефективні методики викладання з урахуванням особистісно орієнтованого, компетентнісного та інтегрованого підходів. Інтерактивне навчання англійської мови реалізується через метод проєктів, дослідницькі завдання, симуляції та рольові ігри. Вчитель має сформулювати в учнів уміння самостійно здобувати знання, критично мислити й працювати в команді [4; 6; 15].

Важливою є здатність організовувати освітній процес на засадах суб'єкт-суб'єктної взаємодії. У контексті цифровізації освіти, вчитель англійської мови має використовувати електронні платформи для зво-

ротного зв'язку, оцінювання та моніторингу результатів навчання. Компетентність у сфері медіаграмотності й дотримання правил академічної доброчесності засвідчують фахову компетентність сучасного вчителя. Професійний розвиток має бути безперервним і спрямованим на опанування новітніх цифрових інструментів. Загалом, сучасний учитель англійської мови є не лише фахівцем у галузі мовної освіти, а й фасилітатором, модератором і тьютором цифрового освітнього простору.

Отже, професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затверджений МОН України, чітко окреслює сучасні вимоги до діяльності вчителя англійської мови. Відповідно до положень стандарту, сучасний учитель повинен володіти цифровими компетентностями та здатністю інтегрувати інноваційні технології в освітній процес. Відповідно до положень Стандарту, вчитель англійської мови є не лише джерелом знань, а й фасилітатором навчання, який стимулює пізнавальну активність і розвиває критичне мислення учнів. Стандарт акцентує на необхідності забезпечення індивідуалізованого й інклюзивного підходу в умовах цифрової трансформації освіти, що важливо для ефективного навчання англійської мови в умовах сьогодення [11].

Навчання англійської мови спрямоване на досягнення основної мети – формування іншомовної комунікативної компетентності (ІКК), яка охоплює мовну, мовленнєву, лінгвосоціокультурну та навчально-стратегічну компетентності. Кожна з цих компетентностей зумовлює відповідний компонент змісту навчання, забезпечує його функціональну повноту. У межах дидактики та методики навчання англійської мови зміст освіти розглядається нами як полікомпонентна система, яка поєднує як лінгвістичні, так і соціокультурні елементи.

За концептуальним підходом сучасних дослідників [2; 5; 8; 13], зміст навчання іноземної мови структурується за кількома ключовими напрямками. До його основних компонентів віднесено: 1) сферу спілкування, тематику і типові ситуації мовлення, що слугують орієнтирами для мовленнєвої діяльності учнів; 2) навчальний матеріал, який включає мовний (фонетичний, лексичний, граматичний), мовленнєвий (тексти, діалоги, автентичні інформаційні джерела), а також країнознавчий і лінгвокраїнознавчий зміст; 3) систему знань, мовленнєвих умінь і навичок, необхідних для ефективного володіння мовою у межах визначених цілей (табл. 1).

Компоненти змісту навчання англійської мови

Компонент	Характеристика
Сфери спілкування, теми, ситуації	Визначають контекст комунікації, тематичну спрямованість і типові мовленнєві акти
Навчальний матеріал	Мовний (фонетика, лексика, граматики); мовленнєвий (тексти, діалоги); культурологічний (країнознавчий, лінгвокраїнознавчий)
Знання, навички, вміння	Забезпечують засвоєння й використання мови в усній і письмовій формах комунікації

У професійній підготовці майбутніх учителів англійської мови особливої уваги надаємо формуванню у студентів розуміння структури змісту навчання, зокрема першого його компонента – сфер спілкування, тем і комунікативних ситуацій. Цей компонент є основоположним в організації освітнього процесу, зорієнтованого на розвиток іншомовної комунікативної компетентності. Сфера спілкування розглядається як взаємопов'язаний комплекс тем, ситуацій і видів мовленнєвої діяльності, що відповідають актуальним потребам учнів [7].

Відповідно до положень Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, співвіднесених із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти, можна виокремити чотири основні сфери спілкування: особистісна, публічна, професійна й освітня. Зорієнтованість на ці сфери є визначальною при формуванні навчального контенту й мовленнєвих ситуацій. Майбутні вчителі повинні вміти добирати мовленнєві ситуації відповідно до зазначених сфер, забезпечувати комунікативну спрямованість навчання.

Тема, як структурна одиниця змісту, трактується не лише як об'єкт вивчення, а як потенційний акт комунікації. Вона подається у згорнутому вигляді – тезі, що підлягає розгортанню у процесі мовленнєвої діяльності. Такий підхід дозволяє майбутнім учителям організовувати навчання відповідно до реальних умов спілкування. Наприклад, теми «Моя сім'я» або «Святкування Нового року» можуть розгортатися в різних ситуаціях, залежно від обставин і мовленнєвих намірів [3; 17].

Комунікативна ситуація в методиці навчання англійської мови розглядається як сукупність мовленнєвих і немовленнєвих умов, які зумовлюють потребу висловлювання. На думку І. Холод [7], вагомими

чинниками формування ситуації є обставини комунікації, характеристики учасників, мовленнєві наміри та процес мовленнєвого акту. Ці елементи слід враховувати при моделюванні навчальних ситуацій на заняттях з англійської мови.

Мовленнєвий намір визначається як внутрішній мотив мовця, спрямований на досягнення певного результату спілкування. Для майбутніх учителів важливо вміти ідентифікувати та відтворювати типові мовленнєві наміри у штучно змодельованих ситуаціях. Це сприяє ефективному розвитку комунікативних функцій мови, які є складником освітнього процесу.

Кожна тема комунікації реалізується через підтеми, які реалізуються у визначених ситуаціях спілкування. Такий підхід дозволяє адаптувати зміст навчання до вікових і соціокультурних особливостей учнів. Підготовка майбутніх учителів англійської мови передбачає створення варіативних ситуацій, що відповідають комунікативним потребам школярів [7].

У контексті комунікативно зорієнтованого навчання ситуації спілкування є не лише дидактичним засобом, а основою цілісного процесу мовленнєвої підготовки. Вони визначають логіку добору лексичного й граматичного матеріалу, структурують мовленнєву практику, формують у школярів уміння застосовувати мову в реальних умовах.

Засвоєння принципів побудови комунікативних ситуацій є важливим елементом професійної підготовки студентів педагогічних спеціальностей. Це дозволяє майбутнім фахівцям моделювати навчальні ситуації, які стимулюють мовленнєву активність учнів і відповідають їхньому мовному рівню [3; 7; 16].

Отже, сфери спілкування, теми та ситуації виступають як базові елементи організації змісту навчання англійської мови. Вони формують основу для практичної реалізації комунікативного підходу в іншомовній освіті. Актуалізація зазначених компонентів у підготовці вчителя забезпечує створення ефективного освітнього середовища, зорієнтованого на розвиток ІКК.

Важливим компонентом змісту навчання англійської мови є дидактичний матеріал, який забезпечує реалізацію цілей і завдань освітнього процесу. Він містить мовний матеріал (фонетичний, лексичний, граматичний), мовленнєвий (тексти, діалоги, автентичні інформаційні

джерела), а також країнознавчий та лінгвокраїнознавчий. Ці підсистеми перебувають у тісному взаємозв'язку та є базою для формування іншомовної комунікативної компетентності. Під час підготовки майбутніх учителів англійської мови важливо формувати вміння цілеспрямовано добирати й адаптувати зміст відповідно до рівня мовної підготовки учнів.

Фонетичний матеріал містить вимову звуків, інтонаційні моделі та ритмомелодику англійської мови, що є основою аудитивних і продуктивних умінь. Лексичний матеріал забезпечує формування словникового запасу відповідно до тематики спілкування. Граматичний компонент є структурною основою для побудови правильних і змістовних висловлювань. Мовленнєвий матеріал охоплює автентичні й адаптовані тексти, що моделюють типові ситуації комунікації, слугують джерелом лінгвістичних та соціокультурних знань [7; 8].

Країнознавчий і лінгвокраїнознавчий матеріал сприяє розвитку міжкультурної компетентності для успішної комунікації з представниками інших культур. У процесі фахової підготовки майбутні вчителі англійської мови повинні опанувати методику поєднання мовного та культурного контексту. В умовах цифровізації освіти це можна реалізувати через використання інтерактивних ресурсів, зокрема відеофрагментів, віртуальних турів, онлайн-словників, мультимедійних вправ тощо.

Інтеграція цифрових засобів у навчання дає змогу забезпечити варіативність подачі матеріалу та підвищити мотивацію учнів. Майбутні вчителі повинні вміти не лише ефективно добирати зміст, а й подавати його засобами, що відповідають цифровим потребам сучасного школяра. Отже, освітній контент як компонент змісту навчання є не лише засобом засвоєння мовної системи, а й основою для організації інтерактивного іншомовного середовища.

Важливим компонентом змісту навчання англійської мови є також система знань, навичок і вмінь, що забезпечують ефективну реалізацію мовленнєвої діяльності. Саме ці елементи є основою формування іншомовної комунікативної компетентності, яка є метою навчання. Вони охоплюють когнітивний (знання) і операційний (навички, вміння) аспекти іншомовного спілкування.

3-поміж знань, які підлягають засвоєнню, визначаємо мовні, мовленнєві, країнознавчі та лінгвокраїнознавчі. Мовні знання містять

лексичні, фонетичні й граматичні особливості мови як цілісної системи. Мовленнєві знання формують уявлення про норми та правила англomовної комунікації, про особливості структурування висловлювань у різних ситуаціях. Країнознавчі знання охоплюють відомості про культуру, традиції, географію, політичний і суспільний устрій країни, мова якої вивчається.

Особливе значення в контексті міжкультурної комунікації мають лінгвокраїнознавчі знання, які формують цілісну систему уявлень про мовленнєву і немовленнєву поведінку носіїв мови. Опанування таких знань дозволяє учням правильно інтерпретувати жести, міміку, інтонації та культурно зумовлені норми спілкування. У підготовці майбутніх учителів англійської мови акцент на цьому аспекті є вкрай важливим, оскільки має на меті формування міжкультурної компетентності для повноцінного спілкування у глобалізованому світі [5; 6–8].

Навички мовлення класифікуються відповідно до виду мовного матеріалу: слухо-вимовні, лексичні, граматичні, орфографічні та графічні. У дидактичній практиці мовленнєві навички розмежовують рецептивні (аудіювання і читання) та репродуктивні (говоріння і письмо), залежно від спрямованості комунікативної дії. Рецептивні навички забезпечують сприйняття інформації, тоді як репродуктивні – її продукування.

На основі сформованих мовленнєвих навичок розвиваються мовленнєві вміння – вищий рівень автоматизації та узагальнення мовленнєвого досвіду. Уміння характеризують оптимальний рівень сформованості здатності виконувати мовленнєві дії у різних формах: аудіювання, читання, говоріння (у діалогічному та монологічному форматах) та письма. Ці вміння реалізується в специфічному контексті спілкування й потребують опанування відповідного функціонального інструментарію.

У підготовці майбутніх учителів англійської мови важливо забезпечити системний підхід до формування навичок і вмінь з визначеною дидактичною послідовністю і комунікативною спрямованістю. Сучасна освітня парадигма потребує використання цифрових технологій для забезпечення ефективного засвоєння всіх компонентів мовленнєвої компетентності [4].

Інтерактивні цифрові ресурси, зокрема мобільні застосунки, онлайн-платформи (наприклад, Quizlet, Wordwall, Edpuzzle,

LearningApps), адаптивні тести, інтерактивні підручники дозволяють індивідуалізувати процес формування навичок і вмінь. Вони забезпечують варіативність навчальних завдань, гнучкість у виборі складності та миттєвий зворотний зв'язок. Завдяки мультимедійному наповненню цифрові інструменти активізують зорову, слухову та моторну пам'ять, що сприяє глибшому засвоєнню матеріалу [1].

Цифрові сервіси розширюють можливості формування комунікативних навичок у форматі симуляції автентичного середовища. Наприклад, рольові ігри у віртуальному просторі або спілкування в чатах із носіями мови на платформах типу eTwinning або PenPal Schools стимулюють продуктивне мовлення. В умовах інтерактивного навчання вчитель є модератором освітнього середовища, який не тільки навчає, а й розвиває критичне мислення та рефлексію учнів [6].

Зазначимо, інтеграція цифрових технологій у процес формування знань, навичок та вмінь мовлення є необхідною умовою підготовки конкурентоспроможного фахівця в галузі мовної освіти. Вона дозволяє забезпечити системність, динамічність і міждисциплінарність освітнього процесу. Майбутній учитель англійської мови повинен не лише володіти цими компетентностями, але й здатним навчати інших опановувати мову у цифровому та міжкультурному контексті. Знання, навички та вміння є не ізольованими елементами змісту, а основою для реалізації інтерактивного, комунікативно зорієнтованого та цифрового навчання англійської мови. Такий підхід у професійній підготовці майбутніх учителів сприяє ефективній організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації [3; 14].

Отже, аналіз структури змісту навчання англійської мови у підготовці майбутніх учителів дозволяє стверджувати, що ефективне формування іншомовної комунікативної компетентності неможливе без цілісного урахування всіх його компонентів: сфер спілкування, тем і ситуацій; навчального матеріалу; знань, навичок і вмінь мовлення. В умовах цифрової трансформації освіти особливого значення набуває здатність майбутнього вчителя інтегрувати інноваційні цифрові ресурси в освітній процес. Саме цифрові технології відкривають нові можливості для моделювання автентичного іншомовного середовища, персоналізації навчання і підвищення мотивації учнів. Вони є ефективним засобом формування ключових мовленнєвих умінь і навичок у

всіх видах мовленнєвої діяльності. У професійній підготовці майбутніх учителів англійської мови ми не лише навчаємо сучасним педагогічним підходам, а й готуємо здобувачів освіти до реалізації інтерактивного, компетентнісного й технологічно обґрунтованого навчання, яке відповідає викликам цифрового суспільства та запитам сучасних учнів.

Слід зазначити, навчання англійської мови ґрунтується на низці методичних принципів, які відображають концептуальні засади ефективної організації освітнього процесу. З огляду на виклики цифрової трансформації освіти, методичні принципи потребують не лише актуалізації, а й осмислення в контексті інтерактивного навчання з використанням цифрових ресурсів.

Принцип комунікативності є провідним у методиці навчання англійської мови. Його зміст полягає в орієнтації навчання на реальні ситуації спілкування і формування здатності до практичного володіння мовою. В умовах цифрового навчання цей принцип реалізується через використання інтерактивних симуляторів, онлайн-чатів, відеоконференцій та платформ для спільної роботи, які моделюють автентичне мовленнєве середовище.

Принцип комунікативно спрямованого формування мовленнєвих навичок передбачає, що всі навчальні дії, вправи відповідатимуть цільовій комунікативній ситуації. Це забезпечує функціональність мовлення учнів і дозволяє уникати ізоляції граматичних або лексичних явищ. Інтерактивні вправи на цифрових платформах підтримують таку логіку, створюють умови для осмисленого мовлення в умовно-комунікативних або напіввільних ситуаціях [3].

Принцип інтегрованого навчання видів мовленнєвої діяльності та аспектів мови відображає взаємозв'язок між аудіюванням, читанням, говорінням і письмом. У цифровому середовищі реалізація цього принципу можлива завдяки мультимодальним ресурсам, що дозволяють одночасно поєднувати різні види мовленнєвої активності в межах одного навчального завдання. Наприклад, учні слухають подкаст, читають транскрипт, обговорюють зміст у чаті та письмово коментують враження.

Принцип домінуючої ролі вправ підкреслює важливість цілеспрямованого й систематичного тренування мовних одиниць. У цифровій

реальності цей принцип набуває нових форм – завдяки адаптивним системам вправ, які автоматично підлаштовуються під індивідуальний темп і рівень учня. Це сприяє не лише індивідуалізації, а й ефективній автоматизації навичок через повторення в різних форматах (аудіо, візуальні підказки, інтерактивні завдання) [1; 3].

Принцип взаємопов'язаного навчання мови і культури сприяє формуванню міжкультурної компетентності. Реалізація цього принципу потребує інтеграції країнознавчих і лінгвокраїнознавчих знань в освітній процес. Сучасні цифрові ресурси – відеофільми, інтерактивні карти, онлайн-музеї – дозволяють учням зануритися в культуру англomовних країн, створюють ефект присутності в іншій соціокультурній реальності.

Принцип урахування рідної мови і культури передбачає використання зіставлення як методичного прийому для кращого розуміння англійської мови. У цифровому контексті це реалізується через інтерактивні порівняльні таблиці, двомовні словники, мультимедійні вправи, які демонструють лексико-граматичні відмінності. Такий підхід сприяє зменшенню інтерференції, формує свідоме ставлення до мовної системи.

Принцип автентичності навчальних матеріалів передбачає використання реальних текстів, діалогів, відео та інших ресурсів, які створені не для навчання, а для природного мовного середовища. Цифрова освіта відкриває доступ до автентичних матеріалів – соціальних мереж, англomовних новинних порталів, подкастів, блогів, які легко інтегрувати в освітній процес.

Принцип розвитку автономності учнів акцентує на необхідності формувати здатність до самостійного вивчення мови, рефлексії та самооцінки. Засобами електронних щоденників, мініпроектів, онлайн-тестів із миттєвим зворотним зв'язком цей принцип легко реалізувати у цифровому форматі. Учні набувають не лише мовних знань, а й навичок саморегульованого навчання відповідно вимог сьогодення.

Принцип професійної спрямованості іншомовного спілкування набуває особливої актуальності в контексті профільної школи. У процесі підготовки майбутніх учителів англійської мови ми формуємо готовність до використання англійської мови в професійному середовищі. Цифрові технології дозволяють моделювати професійні

ситуації: виступи, презентації, листування, спілкування у фахових спільнотах тощо.

Отже, зазначені принципи навчання англійської мови не тільки зберігають свою актуальність, а й набувають нового змістового наповнення в умовах цифрової трансформації освіти. Вони є основою для розробки інтерактивного освітнього простору, який мотивує учнів до вивчення англійської мови, забезпечує розвиток сучасних мовленнєвих компетентностей. У підготовці майбутніх учителів важливо реалізовувати ці принципи засобами новітніх цифрових інструментів, відповідно до потреб учнів.

З огляду на сучасні тенденції, однією з найбільш ефективних форм інтерактивного навчання є цифрові технології. Зокрема, онлайн-сервіси мають значні можливості для створення індивідуалізованих освітніх траєкторій, що враховують особливості та потреби кожного учня. Завдяки своїй гнучкості й інтерактивності, цифрові засоби розвивають мовленнєві та когнітивні навички. Розглянемо детальніше функціональні можливості онлайн-платформ, які забезпечують ефективне навчання англійської мови відповідно до потреб учнів.

3. Функціональні можливості онлайн-платформ для інтерактивного навчання англійської мови

У сучасних умовах цифровізації освіти інтерактивне навчання англійської мови набуває особливої актуальності. Значну увагу дидактичним можливостям онлайн-платформ приділяють як вітчизняні, так і зарубіжні дослідники [1; 3; 6; 13]. У їхніх працях розглядаються аспекти використання цифрових інструментів для формування мовленнєвих компетентностей учнів і студентів. Дослідження акцентують на важливості інтерактивності, адаптивності освітнього середовища, можливості зворотного зв'язку. Проаналізуємо функціональні можливості онлайн-сервісів для інтерактивного навчання англійської мови.

У підготовці майбутніх учителів англійської мови ми наголошуємо на тому, що у сучасному освітньому процесі важливо обирати такі цифрові інструменти, які є не лише функціональними, а й зручними у використанні як для вчителя, так і для учнів. Онлайн-платформи мають забезпечувати інтуїтивно зрозумілий інтерфейс, доступність та різноманіття можливостей для організації навчального контенту.

Саме такі характеристики дозволяють ефективно інтегрувати цифрові сервіси у навчання англійської мови. З-поміж широкого спектра інструментів ми використовуємо ті, що сприяють розвитку комунікативних навичок, критичного мислення та співпраці.

Одним із найефективніших інструментів для організації інтерактивного навчання англійської мови є сервіс Padlet. У сучасній методикі навчання особливу увагу ми приділяємо цифровим засобам, які забезпечують активну взаємодію між учителем і учнями, стимулюють розвиток мовленнєвих навичок, сприяють формуванню критичного мислення та креативності. Віртуальні дошки, які надає сервіс Padlet, дозволяють організовувати спільну діяльність учасників освітнього процесу у зручному візуальному форматі. Це відповідає основним положенням комунікативного підходу та ідеям соціального конструктивізму, які покладені в основу сучасних освітніх парадигм.

Онлайн-сервіс Padlet є поширеним в освітньому процесі, оскільки його можна застосовувати:

- для «мозкового штурму», для узагальнення та систематизації знань;
- як майданчик для розміщення навчальної інформації;
- для розміщення завдань на пошук інформації;
- для спільного виконання домашнього завдання;
- як місце для збирання ідей для проєктів та їхнього обговорення.

Padlet є безкоштовним онлайн-інструментом, надає можливість створювати необмежену кількість віртуальних дошок для розміщення текстової інформації, зображень, відео-, аудіофайлів, гіперпосилань та інших мультимедійних матеріалів. Таке поєднання візуальних і вербальних засобів підвищує ефективність засвоєння навчального матеріалу, оскільки відповідає особливостям сприйняття інформації в учнів. Вчитель може редагувати створені дошки, змінювати їхнє оформлення, структурувати матеріал, а також надавати доступ до редагування іншим учасникам для організації спільної діяльності.

Робота з Padlet є інтуїтивно зрозумілою, це дає змогу легко інтегрувати її в освітній процес. Для початку необхідно зареєструватися на офіційному сайті сервісу або скористатися можливістю одноразового використання без реєстрації. Створення дошки розпочина-

ється з натискання кнопки «Додати допис», після чого вчитель вказує назву, опис, обирає фон та інші параметри оформлення. Додавання контенту здійснюється через фрейм для завантаження файлів або введення тексту.

Суттєвою перевагою Padlet є можливість налаштування рівнів доступу до віртуальної дошки. Вчитель може обрати один із трьох варіантів: «може переглядати», «може писати» або «може змінювати», що дозволяє гнучко регулювати характер взаємодії учнів з контентом. Це особливо важливо під час реалізації проєктної діяльності або виконання творчих завдань, де передбачено самостійне наповнення дошки учнями. Крім того, кожна створена дошка має унікальне посилання, що значно спрощує її інтеграцію в навчальні курси, Google Classroom чи інші освітні платформи.

Окрім базових функцій, сервіс передбачає можливість експорту оформленої дошки у формати PDF, Excel або CSV, а також її публікацію в соціальних мережах, надсилання електронною поштою чи вбудовування в блоги та сайти за допомогою HTML-коду. Така функціональність дозволяє використовувати Padlet не лише як інструмент для навчання, а й як засіб презентації робіт учнів, їхніх портфоліо або підсумкових проєктів.

У контексті шкільного курсу англійської мови Padlet можна ефективно застосовувати під час вивчення практично всіх тем. Віртуальні дошки можуть бути використані як для підготовки та демонстрації лексичного і граматичного матеріалу, так і для виконання творчих, інтерактивних завдань. Наприклад, учні можуть створювати словникові мапи, тематичні фотоколажі, діалоги, короткі оповідання, а також обговорювати ті чи ті соціокультурні теми у форматі онлайн-дискусій.

Застосування Padlet сприяє активізації усіх видів мовленнєвої діяльності: аудіювання, читання, письма та говоріння. Наприклад, учні можуть переглянути відеофрагмент, розміщений на дошці, і залишити свої коментарі або відповісти на запитання у письмовій формі. Це дає змогу організовувати навчальні ситуації, наближені до реального мовного середовища. Крім того, сервіс може бути використаний як платформа для рефлексії. Наприкінці заняття учні залишають нотатки про те, що нового вони дізналися, що було складним або цікавим.

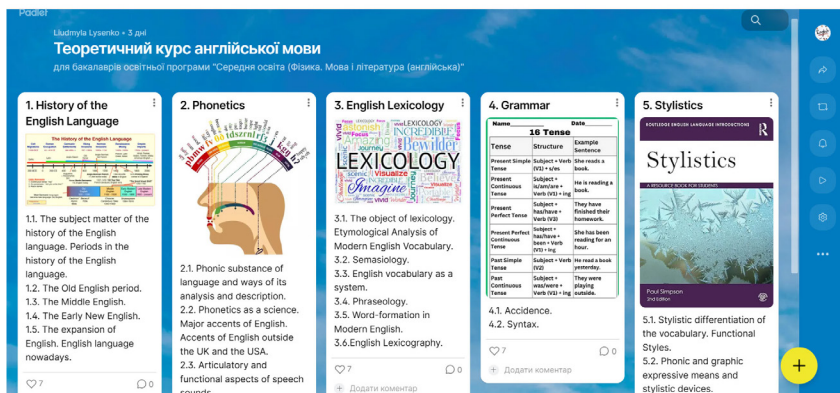

Рис. 1. Інтерфейс інтерактивної дошки Padlet із переліком тем теоретичного курсу англійської мови

Джерело: розробка автора

Зазначимо, що Padlet активно підтримує розвиток навичок співпраці та командної роботи, що є важливим складником сучасної іншомовної освіти. Створення спільної віртуальної дошки сприяє формуванню соціальних і громадянських компетентностей, уміння навчатись у команді, презентувати власну позицію, знаходити компромісні рішення. Зазначимо, використання Padlet у навчанні англійської мови є не лише доцільним, а й методично обґрунтованим. Цей сервіс дозволяє реалізовувати сучасні підходи до навчання, стимулювати пізнавальну активність учнів, підтримувати інтерес до предмета та формувати ключові компетентності. Padlet гармонійно поєднує інноваційність, зручність у використанні та високу педагогічну цінність, що робить його зручним цифровим засобом у професійній діяльності вчителя англійської мови.

Отже, Padlet – це зручний, легкий у роботі сервіс, призначений для збереження, організації та спільної роботи з різним контентом у визначеному віртуальному просторі. Застосування цього засобу в навчальній діяльності, на наш погляд, сприятиме формуванню таких навичок сучасного фахівця, як критичне мислення, творче вирішення завдань, конструктивне спілкування й обговорення, співпраця.

У контексті використання цифрових інструментів для інтерактивного навчання англійської мови знайомимо студентів з різними онлайн-ресурсами, які демонструють високу ефективність в освітньому процесі. Серед таких платформ особливу увагу привертає система JustClass, яка орієнтована на інтеграцію готових завдань та системне оцінювання знань учнів. Цей ресурс забезпечує вчителям зручний доступ до структурованих навчальних матеріалів та сприяє оптимізації підготовки до занять [10].

JustClass (<https://justclass.com.ua/>) – це інноваційна онлайн-платформа, створена спеціально для вчителів та учнів. Пропонує онлайн-завдання з різних предметів відповідно до шкільної програми. Вона має широкий набір інструментів для організації освітнього процесу, надає готові інтерактивні завдання, що відповідають навчальній програмі.

JustClass є унікальним продуктом на українському ринку завдяки безкоштовному доступу, простому інтерфейсу та широкому вибору завдань для різних предметів і вікових категорій. Окрім завдань з англійської мови, на платформі є дидактичні матеріали з багатьох предметів (математики, історії України, української мови, англійської мови, української та зарубіжної літератури, біології, географії, геометрії, хімії, фізики, інформатики). При цьому можна обирати завдання за різними темами з 5 по 11 клас.

Функціонал платформи JustClass передбачає:

- створення індивідуальних і групових завдань;
- проведення олімпіад і тестів;
- моніторинг навчального прогресу учнів.

Для створення уроків і завдань на платформі JustClass майбутнім учителям англійської пропонується такий *алгоритм*.

1. Створити клас, наприклад, 10 А, вказати кількість учнів.
2. Додати учнів одним із способів: 1) створити самостійно профіль кожного учня або 2) запросити учнів до класу по єдиному покликанню.
3. Створити нове завдання. Обрати предмет: *англійська мова* (рис. 2).
4. Обрати клас і тему, наприклад, *Future Perfect*.
5. Створити завдання. Доступні кілька типів завдань: тести з вибором правильних відповідей; заповнити пропущені слова; завдання з повною відповіддю; скласти речення; інтерактивні вправи (рис. 3, а, б).

Створити нове завдання

Предмет:

Англійська мова

Клас:

10

Тип завдання:

Домашні завдання

Відео інструкція

Як створити завдання

Переглянути >

Grammar

Conditional I

Conditional II + mix (0, 1st and 2nd)

Definite and indefinite clauses (which, who, that...)

Past Forms (use(d) to; would; to be used to; to get used to)

So... that for results and consequences; so (therefore)

Present Perfect Continuous

Past Perfect Continuous; Past Perfect vs Past Perfect Continuous

Past Tenses

Future actions ('going to', 'will', Present Continuous)

Future Continuous

Future Perfect

Verb + '-ing' vs. verb + 'to' infinitive

Future Perfect

☐ Обрати всі

☐ Check the theory

Переглянути

☐ Put these words in the correct forms

Переглянути

☐ Open the brackets and put the verb into the correct form

Переглянути

☐ Put the words into the correct order

Переглянути

☐ Make up the sentences using the Future Perfect Tense.

Переглянути

☐ Tick the correct sentences

Переглянути

☐ Put the verb into the correct form

Переглянути

Рис. 2. Створення завдання на платформі JustClass

Перед відправленням завдань учням, учитель може перевірити як виглядатиме та чи та інтерактивна вправа. Для цього треба натиснути кнопку «Попередній перегляд».

6. Налаштувати завдання (рис. 4):

- на цьому етапі важливо зазначити, чи буде завдання надіслано індивідуально або всьому класу;
- визначити дедлайн або зробити завдання безстроковим;
- зазначити час на виконання завдання
- налаштувати оцінювання: за 12-бальною системою, у відсотках або з мотиваційною порадою.

Після створення завдання вчитель отримує покликання, яке передає учням.

Read the rules and complete the table

will will + have + Ved have have + Ved learnt walked will not + have + Ved

Positive	I/you/we/they/he/she/it + (3 form for irregular verbs)	- I will have in the park. - They will have worked in a factory. - She will have learnt English.
Negative	I/you/we/they/he/she/it + (3 forms for irregular verbs)	- I will not walked in the park. - They won't have worked in a factory. - She not have learnt English.
Question	Will I/you/we/they/he/she/it + (3 form for irregular verbs)?	- Will I have walked in the park? - Will they have worked in a factory? - Will she have English?

Auxiliary verb = **will**.

Рис. 3, а. Створення інтерактивної вправи на платформі JustClass

Важливим є те, що освітня платформа JustClass надає можливість учителям контролювати процес навчання завдяки:

- автоматичний перевірки тестів і завдань;
- детальним звітам про результати учнів;
- системі оцінювання, яка адаптується під потреби вчителя.

Отже, онлайн-платформа JustClass у навчанні англійської мови надає такі можливості:

- автоматичної перевірки й оцінювання виконаних домашніх завдань;
- запису оцінок в особистому кабінеті вчителя й учнів;
- використання гейміфікованих вправи: у кожному завданні є аудіо, відео чи фото та цікава навчальна механіка, яка занурює учнів освітнє середовище;

 Put these words in the correct forms to make the Future Perfect

When I arrive home, everyone (sit/already) **will have already sat** down to a dinner table.

1. When we get married, I Robert for four years.

2. At 4 o'clock, I in this office for 24 hours.

3. By the end of the day, she dinner.

4. On Tuesday, I here for one year.

5. By 10 o'clock, I my homework.

6. By the time I'm sixty, I .

7. By next week, I this book.

8. By next year, you the English tenses.

**Рис. 3, б. Створення тестового завдання
на платформі JustClass**

– запобігання списуванню в класі: учителі можуть встановити дедлайн і час на виконання домашніх завдань, щоб учні не встигали шукати правильні відповіді в інтернеті або радитися з однокласниками;

– розвитку тайм-менеджменту учнів, відстеження динаміки їхніх навчальних досягнень.

У підсумку зазначимо, що JustClass є зручним та ефективним інструментом для навчання, що має інтуїтивний інтерфейс, забезпечує різноманіття завдань і можливість економити час підготовки до уроків.

Для навчання англійської мови особливої актуальності набувають цифрові платформи, які забезпечують інтерактивну взаємодію між учителем і здобувачами освіти, сприяють активному засвоєнню лексико-граматичного матеріалу. Інноваційним освітнім засобом для навчання англійської мови є платформа Classtime (<https://www.classtime.com/>), що дозволяє створювати різноманітні

← Назад **Налаштування завдання**

7 завдань 60 хвилин

Вказати дату, коли потрібно закінчити завдання
Це дисциплінує учнів, допомагає їм зосередитися і зробити уроки вчасно.
вівторок, 15 квітня 2025 р.

Обмежити час на виконання завдання
Так в учнів не буде часу шукати відповіді в інтернеті чи радитися з однокласниками.
- 45 хвилин +

Оберіть тип оцінювання учнів
Виберіть один із доступних типів оцінювання для учнів
12-бальна система

Рис. 4. Налаштування параметрів завдання на платформі JustClass

завдання, організовувати миттєвий зворотний зв'язок і стимулювати учнів до комунікативної активності в межах тематики уроку. Завдяки використанню візуальних елементів, гейміфікації та можливості колективного виконання вправ, платформа сприяє підвищенню мотивації до вивчення англійської мови та покращенню її практичного використання.

Classtime забезпечує створення інтерактивних уроків, організацію миттєвого зворотного зв'язку та візуалізацію прогресу навчання в режимі реального часу. Цей функціонал дозволяє вчителю оперативно аналізувати рівень засвоєння навчального матеріалу, коригувати зміст і темп подання інформації. Платформа сприяє розвитку ключових компетентностей, зокрема комунікативної, інформаційно-цифрової та соціальної.

Для створення тестових завдань у Classtime необхідно:

1. Зареєструватись на платформі <https://www.classtime.com/uk/>
2. Створити групу запитань:
 - Зайти в бібліотеку;
 - натиснути «Нова Група питань» та ввести назву;

– створити запитання за алгоритмом: сформулювати запитання; вказати додаткові деталі (за потребою); обрати тип запитання; вказати варіанти відповідей та обрати правильний (рис. 5).

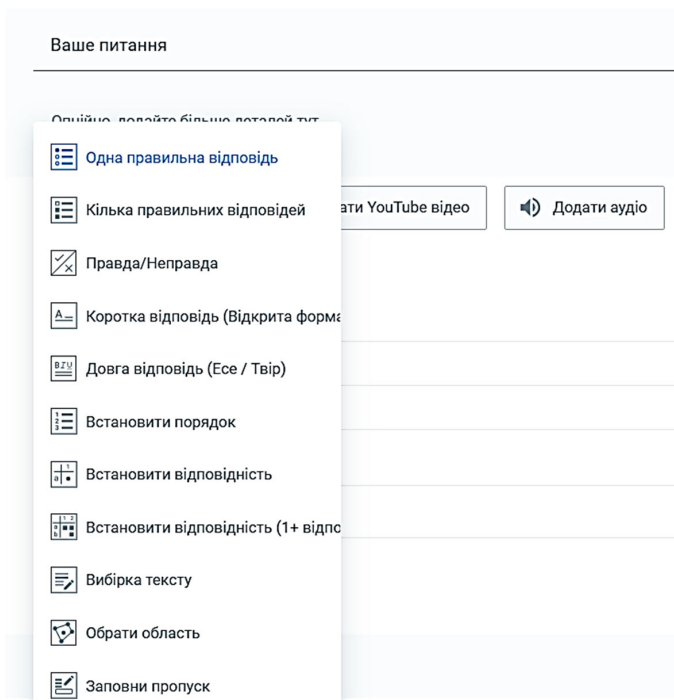

Рис. 5. Створення інтерактивного завдання на платформі Classtime

У контексті вивчення англійської мови Classtime дозволяє реалізовувати принципи інтерактивності, наочності, ситуативності та диференціації. Завдяки простому інтерфейсу та швидкій реєстрації ресурс є доступним для широкого кола користувачів, зокрема молодших школярів та учнями середніх класів. Учителю має змогу швидко створювати тести, завдання з множинним вибором, відкриті запитання, вправи на встановлення відповідності, що імітують мовні ситуації реального

життя. Платформа дозволяє використовувати медіафайли – зображення, аудіо та відео, що значно підвищує ефективність вивчення англійської мови на всіх етапах уроку (рис. 6).

Колекції завдань > My family and friends

← повернутися до результатів пошуку за my family

My family and friends
16 Питань
від Svitlana Padun

- 1 My father is a _____ man because he works even at weekends. ✓
- 2 My mother's sister is my ✓
- 3 Write about your mother or father: her/his name, what she/he looks like, what she/he is like ✓
- 4 I think that my granny is very _____. She always gives me presents and cooks tasty things when I come to visit her. ✓
- 5 Chris is a ____ boy because he never helps his parents about the house. ✓
- 6 Alex and Fred are _ boys because they aren't afraid of anything ✓

Рис. 6. Вибір тестових завдань з бібліотеки Classtime

Classtime підтримує індивідуальний та груповий підхід, дозволяючи застосовувати сервіс під час фронтальної, парної та командної роботи. Командні ігри, які реалізовані на платформі, сприяють формуванню навичок співпраці, відповідальності, взаємодопомоги. Учні долучаються до обговорення правильних відповідей, спільного аналізу помилок, що забезпечує глибоке розуміння мовного матеріалу. Застосування платформи підвищує мотивацію до навчання через гейміфікацію, візуальне представлення результатів і можливість самостійної перевірки рівня знань.

Особливої уваги заслуговує функція збереження результатів у хмарному сервісі. Це дозволяє вчителю аналізувати динаміку навчальних досягнень, вести статистику, формувати обґрунтовані оцінювання та забезпечувати індивідуальний підхід до кожного учня. Крім того, Classtime сприяє ефективній організації контролю знань, формувального та підсумкового оцінювання. У режимі реального часу педагог

отримує інформацію про те, які завдання викликають найбільші труднощі, що дозволяє оперативно реагувати на освітні потреби класу.

Важливо зазначити, що платформа може бути ефективно інтегрована в різні моделі навчання – очне, дистанційне, змішане. Вона адаптована до різних пристроїв (ПК, планшети, смартфони), що робить її зручною для використання в умовах сучасного освітнього середовища. У навчанні англійської мови з використанням Classtime формуються не лише мовні, а й когнітивні вміння – логічне мислення, аналітичність, мовна гнучкість. Різноманітність форматів завдань дає змогу активізувати всі види мовленнєвої діяльності: читання, письмо, аудіювання та говоріння.

Інтерактивне навчання з цифровими ресурсами сприяє створенню емоційно комфортного освітнього простору. Учні не лише здобувають знання, але й розвивають навички самостійної роботи, критичного мислення, самооцінювання. Вони стають активними учасниками освітнього процесу, здатними приймати рішення, планувати власне навчання та відповідати за його результати.

Отже, використання платформи Classtime у навчанні англійської мови є ефективним цифровим засобом. Цей онлайн-ресурс поєднує функціональність, інтерактивність і педагогічну доцільність, сприяє підвищенню якості навчання, розвитку пізнавальної активності та формуванню цілісної мовної компетентності учнів. Застосування цифрових інструментів у навчанні англійської мови відкриває нові можливості для модернізації змісту та форм освітньої діяльності відповідно до вимог Нової української школи та глобальних освітніх тенденцій.

Одним із прикладів ефективної реалізації принципів інтерактивного навчання англійської мови із залученням цифрових інструментів є впровадження сучасних освітніх сервісів на основі штучного інтелекту [2]. У цьому контексті особливої уваги заслуговує пілотний проєкт Міністерства освіти і науки України спільно з компанією Grammarly, який спрямований на підтримку розвитку академічного письма англійською мовою в закладах вищої освіти. Ця ініціатива є складником стратегії цифрової трансформації освіти в Україні, що відповідає сучасним викликам глобалізації та інтернаціоналізації освітнього процесу. Заснована в Україні компанія Grammarly, наразі є одним із провідних світових розробників технологій на основі штучного інтелекту

(Ш), зорієнтованих на підтримку письмової комунікації англійською мовою. Сервісами компанії щодня користуються понад 40 мільйонів людей у всьому світі, зокрема у понад 3000 освітніх установ. Серед партнерів Grammarly – провідні університети, як Стенфордський університет, Університет Каліфорнії в Лос-Анджелесі, Університет штату Флорида, Пенсильванський університет тощо.

Grammarly for Education – це інтегрований цифровий інструмент, який виходить за межі традиційного мовного редактора. Він забезпечує багатовимірну підтримку студентів і викладачів, надає рекомендації щодо покращення чіткості, лаконічності, тону тексту, а також дає змогу розвивати навички академічного письма. Однією з ключових особливостей інструменту є можливість активувати функції на основі генеративного штучного інтелекту, що надає користувачам доступ до інноваційних засобів навчання. Зокрема, система пропонує автоматичне генерування цитат, перевірку на плагіат та функцію Authorship. Остання дозволяє студентам документувати процес написання тексту, відзначати, які фрагменти були написані самостійно, змінені або створені за допомогою ШІ, чи вставлені з інших джерел. Такий підхід сприяє розвитку академічної доброчесності та цифрової етики серед здобувачів вищої освіти.

Ініціатива МОН та Grammarly є стратегічно важливою в умовах цифрової трансформації освітнього процесу. Вона не лише сприяє покращенню рівня володіння англійською мовою, але й розширює доступ до якісних цифрових ресурсів. У контексті інтерактивного навчання, інструменти Grammarly можуть бути ефективно інтегровані в структуру онлайн-курсів, змішаного навчання та самостійної мовної підготовки. Такі ресурси стимулюють розвиток критичного мислення, мовної автономії та міжкультурної компетентності студентів. Окрім цього, вони дозволяють викладачам якісно моніторити й оцінювати прогрес студентів у письмовому мовленні. Залучення Grammarly до освітнього процесу дозволяє формувати навички академічного письма відповідно до міжнародних стандартів. Це, у свою чергу, підвищує конкурентоспроможність випускників українських університетів на глобальному ринку праці та освіти.

Пілотний проєкт МОН з Grammarly є прикладом вдалого синтезу державної політики у сфері освіти та передових технологічних рішень.

Він відповідає сучасним тенденціям цифрової освіти, що включає адаптацію освітніх технологій до потреб користувачів та забезпечення доступу до персоналізованих інструментів навчання. Цей проєкт стартував у вересні 2024 року. Станом на сьогодні до нього вже долучилися понад 130 українських закладів вищої освіти, які користуються розширеною функціональністю ШІ-асистента Grammarly для роботи з текстами англійською мовою. Після завершення пілотного етапу програму продовжено до кінця лютого 2026 року.

У сучасних умовах цифрової трансформації освіти інтеграція інноваційних технологічних рішень у підготовку майбутніх учителів англійської мови набуває особливої актуальності. Центральнотраїнський державний університет імені Володимира Винниченка активно впроваджує цифрові освітні інструменти, зокрема в межах національного пілотного проєкту Grammarly for Education. Ця ініціатива сприяє створенню технологічно збагаченого освітнього середовища, у якому майбутні педагоги мають змогу розвивати професійні, мовленнєві та цифрові компетентності. Використання платформи Grammarly у процесі фахової підготовки студентів-філологів забезпечує підтримку у формуванні навичок академічного письма, аналітичного мислення з дотриманням принципів академічної доброчесності. Засоби Grammarly дозволяють студентам працювати над структурою, стилем, точністю та логічною послідовністю письмового мовлення, що є ключовими аспектами професійної діяльності вчителя англійської мови. Особливої цінності набуває функція надання пояснень до мовленнєвих і стилістичних змін, яка сприяє глибшому усвідомленню мовних норм і підвищенню саморефлексії у процесі письма. Автоматизовані рекомендації сприяють розвитку індивідуальної траєкторії навчання, надаючи студентам можливість працювати у власному темпі та з урахуванням персональних потреб. Це відповідає концепції особистісно орієнтованого навчання, що є важливою складовою сучасної педагогічної парадигми.

Застосування Grammarly в освітньому процесі сприяє формуванню інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх учителів, що передбачено професійним стандартом учителя. Окрім мовленнєвих навичок, студенти розвивають здатність критично оцінювати власні тексти, виявляти недоліки в логіці викладу, вдосконалювати структуру

письмового повідомлення. У контексті методичної підготовки до навчання англійської мови це дозволяє формувати стійкі навички надання конструктивного зворотного зв'язку учням, навички адаптації дидактичних матеріалів відповідно до їхніх рівнів і потреб.

Крім того, інтеграція Grammarly сприяє підвищенню мотивації студентів до самостійного опрацювання навчального матеріалу, оскільки система забезпечує оперативний, візуалізований і диференційований зворотний зв'язок. Отже, застосування цього інструменту в освітньому процесі сприяє формуванню педагогічної рефлексії, необхідної для успішної професійної діяльності в умовах динамічного цифрового освітнього середовища.

Завдяки інтеграції таких інструментів, як Grammarly, у структуру навчальних курсів, майбутні вчителі англійської мови розвивають не лише предметні компетентності, а й навички використання цифрових сервісів у професійній діяльності. Це дозволяє їм адаптувати освітній процес до потреб покоління цифрових учнів і здійснювати інноваційне, гнучке та якісне навчання англійської мови.

4. Висновки

Проведене дослідження засвідчило ефективність інтерактивного навчання англійської мови з використанням цифрових ресурсів у процесі професійної підготовки майбутніх учителів. Цифрові технології сприяють формуванню іншомовної комунікативної компетентності, підвищенню мотивації до навчання, розвитку критичного мислення, мовної автономії і навичок співпраці в цифровому середовищі. Інтерактивний формат організації освітнього процесу забезпечує його індивідуалізацію, варіативність та адаптивність відповідно до потреб здобувачів освіти.

Зміст навчання англійської мови розглядається як цілісна полікомпонентна система, яка охоплює сфери спілкування, тематичні напрями, навчально-мовний матеріал, систему знань, умінь навичок і компетентностей, що потребують переосмислення та адаптації в умовах цифрового освітнього середовища. Використання цифрових платформ (Padlet, JustClass, Classtime та Grammarly for Education) дозволяє ефективно реалізувати методичні принципи комунікативності, автентичності, інтегрованого навчання видів мовленнєвої діяльності,

розвитку автономності та професійної спрямованості іншомовної підготовки. Ці засоби створюють освітнє середовище, зорієнтоване на взаємодію, творчість і співпрацю.

Особливе значення має впровадження в освітній процес інноваційних сервісів на основі штучного інтелекту, зокрема Grammarly for Education. Онлайн-ресурс забезпечує розвиток навичок академічного письма, дотримання принципів академічної доброчесності та формування цифрової етики. Участь у пілотному проєкті МОН України засвідчила високу практичну цінність платформи як засобу підтримки студентів у навчанні методики англійської мови, розвитку саморефлексії й усвідомленого використання мовленнєвих стратегій.

Успішна реалізація цифрових освітніх рішень вимагає від майбутніх учителів нової якості професійної підготовки, що передбачає володіння не лише мовною, але й цифровою та методичною компетентностями. Підготовка педагогів має бути спрямована на формування здатності критично оцінювати й інтегрувати цифрові ресурси, адаптувати навчальний контент до рівня та потреб учнів, проєктувати ефективні освітні траєкторії на основі принципів особистісно зорієнтованого та компетентнісного навчання.

Перспективними напрямками подальших досліджень вбачаємо розроблення авторських цифрових навчально-методичних комплексів, створення моделей змішаного й адаптивного навчання англійської мови, вивчення педагогічного потенціалу генеративних і мовних ШІ-технологій у підготовці вчителя нової генерації. Отже, інтерактивне навчання англійської мови з використанням цифрових ресурсів відкриває нові можливості для модернізації іншомовної освіти, забезпечує її відповідність сучасним освітнім тенденціям і сприяє підготовці конкурентоспроможних фахівців, здатних ефективно діяти в умовах цифрового суспільства.

Список літератури:

1. Інтеграція цифрових технологій в освітній процес: виклики та перспективи: монографія / Саєнко Н. С., Голуб Т. П., Лавриш Ю. Е., Лук'яненко В. В., Литовченко І. М. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 220 с.
2. Кадемія М., Візнюк І., Поліщук А., Долинний С. Використання штучного інтелекту у вивченні іноземної мови здобувачами освіти. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців:*

методологія, теорія, досвід, проблеми, 2022. С. 153–163. DOI: <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2022-63-153-163>

3. Карплюк С. О. Особливості цифровізації освітнього процесу у вищій школі. *Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку*: методологічний семінар НАПН України. 2019. С. 188–197.

4. Конєва М. Використання інформаційних технологій у процесі навчання англійської мови студентами. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 57. Том 1. С. 303–308. URL: http://www.apnn-journal.in.ua/archive/57_2022/part_1/45.pdf

5. Костікова І. І., Черненко А. В. Диджиталізація викладання англійської мови: методичні рекомендації для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. 29 с.

6. Лисенко Л. О. Інноваційні практики у навчанні студентів англійської мови у цифровому середовищі закладу вищої освіти: *Traditional and innovative scientific research: domestic and foreign experience*: Scientific monograph. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2024. С. 67–100. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/462/12530/26203-1>

7. Методика викладання англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / уклад. Холод Ірина Василівна. Умань: Візаві, 2018. 165 с. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/10866/1/Посібник_Холод_18.pdf

8. Ніколаєва С. Ю., Бориско Н. Ф., Майєр Н. В. Методика навчання іноземних мов і культур в європейському контексті у закладах вищої освіти: Навч.-метод. посібник для студентів магістратури. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2019. 100 с.

9. Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література та англійська мова і зарубіжна література)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта» та галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка» / уклад. Л. П. Кричун, С. П. Михіда, Т. А. Нестеренко. Кропивницький : ЦДУ ім. В. Винниченка, 2024. 44 с. URL: https://cusu.edu.ua/images/download-files/OP_quality-education/bakalavr/2024/SO_Ukrainska_mova_i_literatura_ta_Anghliiska_mova_i_zarubizhna_literatura_Bakalavr.pdf

10. Платформа JustClass: реєстрація, тести, завдання, олімпіади, відгуки. *Forkids*. URL: <https://forkids.org.ua/statti/platforma-just-class-reyestraciya-testy-zavdannya-olimpiady-vidguky/>

11. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: Наказ Міністерства освіти і науки України № 1225 від 29 серпня 2024 р. URL: <https://mon.gov.ua/news/informatsiine-povidomlennia>

12. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 286-р від 23 лютого 2022 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#n12>

13. Смуглякова М. К., Кисельова Т. В., Фатєєва В. Г. Специфічні аспекти проведення діагностичного тестування на заняттях з англійської мови = Specific features of diagnostic tests in english classes. Матеріали XII міжнар. наук.-техн. конф. «Інновації в суднобудуванні та океанотехніці». Миколаїв: НУК, 2021. С. 466–467. URL: <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/7580>

14. Формування цифрового освітнього середовища професійного розвитку фахівців в умовах відкритого університету: збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 12–13 червня 2024 р., м. Київ / Київ : ДЗВО Університет менеджменту освіти, 2024. 165 с.

15. Цифрова компетентність сучасного вчителя нової української школи: Безпечне середовище для учнів та вчителів: виклики та практичні рішення: зб. матеріалів всеукр.наук.-практ.семінару (Київ, 3 березня 2022 р.) / за заг. ред. О. В. Овчарук. Київ : Інститут цифровізації освіти НАПН України: 2022. 106 с.

16. Huda, M., Janattaka, N., & Prayoga, N. (2023). Exploring The Use Of Online Resources For English Language Learning: Students' Perspectives. *English Journal Literacy Utama*. DOI: <https://doi.org/10.33197/ejutama.v8i1.231>

17. Lysenko, L. (2023). Enhancing an effective approach of the productive language skills of advanced students. *Academic Notes Series Pedagogical Science*, 1 (207), 194–197. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-207-194-197>

References:

1. Saienko N. S., Holub T. P., Lavrysh Yu. E., Lukianenko V. V., Lytovchenko I. M. *Intehratsiia tsyfrovyykh tekhnolohii v osviti protses: vyklyky ta perspektyvy* [Integration of digital technologies into the educational process: challenges and prospects]. Kyiv: Tsentр uchbovoi literatury Publ., 2022. 220 p.

2. Kademiia M., Vizniuk I., Polishchuk A., Dolynnyi S. [Use of artificial intelligence in foreign language learning by students]. *Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy*. 2022; 63: 153–163. DOI: <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2022-63-153-163>

3. Karpluk S. O. [Features of digitalization of the educational process in higher education]. *Informatsiino-tsyfrovyy osviti prostir Ukrainy: transformatsiini protsesy i perspektyvy rozvytku*. Metodolohichniy seminar NAPN Ukrainy. 2019, pp. 188–197. (In Ukrainian)

4. Koneva M. [Use of information technologies in teaching English to students]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. 2022; 57(1): 303–308. Retrieved from: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/57_2022/part_1/45.pdf

5. Kostikova II, Chernenko AV. *Dydzhitalizatsiia vykladannia anhliiskoi movy* [Digitalization of English language teaching]. Kharkiv: KhNPU imeni H.S. Skovorody Publ., 2022. 29 p.

6. Lysenko L. O. [Innovative practices in teaching English in the digital environment of higher education institutions]. *Traditional and innovative scientific research: domestic and foreign experience: Scientific monograph*. Riga: Baltija Publishing, 2024, pp. 67–100. Retrieved from: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/462/12530/26203-1>

7. Kholod IV. *Metodyka vykladannia anhliiskoi movy* [Methodology of teaching English]. Uman: Vizavi Publ., 2018. 165 p. Retrieved from: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/10866/1/Посібник_Холод_18.pdf

8. Nikolaieva S. Yu., Borysko N. F., Maier N. V. *Metodyka navchannia inozemnykh mov i kultur v yevropeiskomu konteksti* [Methods of teaching foreign languages and cultures in the European context]. Kyiv: Vydavnychiy tsentr KNLU Publ., 2019. 100 p.

9. Krychun L. P., Mykhida S. P., Nesterenko T. A., eds. *Osvitno-profesiina prohrama «Serednia osvita (Ukrainska mova i literatura ta Anhliiska mova i zarubizhna literatura)»* [Educational and professional program «Secondary education...»]. Kropyvnytskyi: CDU imeni V. Vynnychenka Publ., 2024. 44 p. Retrieved from: https://cusu.edu.ua/images/download-files/OP_quality-education/bakalavr/2024/SO_Ukrainska_mova_i_literatura_ta_Anghliiska_mova_i_zarubizhna_literatura_Bakalavr.pdf

10. *Platforma JustClass: reiestratsiia, testy, zavdannia, olimpiady, vidhuky* [JustClass platform: registration, tests, assignments, olympiads, reviews]. Retrieved from: <https://forkids.org.ua/statii/platforma-just-class-reyestracziya-testy-zavdannia-olimpiady-vidhuky/>

11. *Pro zatverdzhennia profesiinoho standartu «Vchytel zakladu zahalnoi serednoi osvity»* [On approval of the professional standard «Teacher of general secondary education»]. Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine № 1225 dated August 29, 2024. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/news/informatsiine-povidomlennia>

12. *Pro skhvalennia Stratehii rozvytku vyshchoi osvity v Ukraini na 2022–2032 roky* [On approval of the Higher Education Development Strategy in Ukraine for 2022–2032]. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 286-r dated February 23, 2022. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-p#n12>

13. Smuhliakova M. K., Kyselova T.V., Fateieva V. G. [Specific features of diagnostic tests in English classes]. *Innovatsii v sudnobuduvanni ta okeanotekhnitsi: materialy XII mizhnar. nauk.-tekhn. konf.* Mykolaiv: NUK Publ., 2021, pp. 466–467. Retrieved from: <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/7580>

14. *Formuvannia tsyfrovoho osvitnoho seredovyshcha profesiinoho rozvytku fakhivtsiv* [Formation of a digital educational environment for professional development]. Kyiv: DZVO Universytet menedzhmentu osvity Publ., 2024. 165 p.

15. Ovcharuk O. V., ed. *Tsyfrova kompetentnist suchasnoho vchytelia* [Digital competence of a modern teacher]. Kyiv: Instytut tsyfrovatzii osvity NAPN Ukrainy Publ., 2022. 106 p.

16. Huda M., Janattaka N., Prayoga N. Exploring the use of online resources for English language learning: Students' perspectives. *English Journal Literacy Utama*. 2023. DOI: <https://doi.org/10.33197/ejlitama.v8i1.231>

17. Lysenko, L. (2023). Enhancing an effective approach of the productive language skills of advanced students. *Academic Notes Series Pedagogical Science*, 1 (207), 194–197. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-207-194-197>